

**ГОДИШНО ОПОВЕСТЯВАНЕ
2016 ГОДИНА****ВЪВ ВРЪЗКА С ИЗИСКВАНИЯТА НА ЧЛ.70, АЛ.3 ОТ ЗКИ И НА ОСНОВАНИЕ ГЛАВА
ОСМА НА РЕГЛАМЕНТ 575/2013 ОТНОСНО ПРУДЕНЦИАЛНИТЕ ИЗИСКВАНИЯ ЗА
КРЕДИТНИТЕ ИНСТИТУЦИИ И ИНВЕСТИЦИОННИТЕ ПОСРЕДНИЦИ И ЗА ИЗМЕНЕНИЕ
НА РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 648/2012**

Инвестбанк АД (Банката) е регистрирана в Република България, с адрес на управление – гр. София, бул. “България” 85. Има издаден пълен лиценз № 364/01.12.1994 г., потвърден с № Б 18-А/2004 г. за извършване на банкова дейност в страната и чужбина, актуализиран със Заповед на БНБ № РД22-0844/07.05.2007г. на основание чл.2, ал.1, и ал.2 и чл.13, ал.1 от Закона за кредитните институции и Заповед на БНБ №РД22-2261/16.11.2009 г. на основание параграф 35 от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за кредитните институции (ДВ бр.24/2009 г.). Инвестбанк АД е член на Българска фондова борса, Централен депозитар, Асоциация на банките в България, SWIFT и е пълноправен член на MasterCard и VISA Europe.

Инвестбанк АД е част от Холдинг със смесена дейност по смисъла на §1 т.13. от допълнителните разпоредби на Закона за кредитните институции. Банката е дъщерно дружество от холдинговата структура на “Феста Холдинг” АД, което дружество е и основен акционер, притежаващо 48,55% от капитала на Банката към 12.2016г. В състава на холдинга са включени дружества, извършващи дейности по ЗКИ (Банката), по ТЗ – хотелиерство, изкупуване на селскостопанска продукция, преработка на същата и производство, по ЗЗД - доброволно здравно осигуряване.

Акционерната структура на “Инвестбанк” АД към 12.2016 год. е, както следва:

Име	БРОЙ акции	%
Феста Холдинг АД	62 892 464	51,69
Адил Саид Ахмед Ал Шанфари	41 666 667	34,25
Петя Иванова Баракова-Славова	15 415 487	13,49
Други юридически и физически лица	1 692 049	0,57
Общо:	121 666 667	100,00

Към 12.2016 регистрираният и внесен акционерен капитал е в размер на 121 667 хил. лв.

Инвестбанк АД не притежава квалифицирани дялови участия в други дружества по смисъла на ЗКИ §1, ал.1, т.6 от допълнителните разпоредби.

Инвестбанк АД е акционерно дружество с двустепенна система на управление - Надзорен съвет и Управителен съвет. Надзорният съвет (НС) избира членовете на Управителния съвет (УС), одобрява Изпълнителните Директори и определя тяхното възнаграждение.

Валута на представяне и дата на отчет

Всички суми в оповестяването са в хиляди лева. Представените данни са актуални към 31.12.2016г.

Обхват и методи на консолидация

Настоящото оповестяване е изготвено на неконсолидирана база.

Политики и правила за управление на риска

Настоящият материал:

- е разработен в съответствие с разпоредбите на чл.70, ал.3 от ЗКИ и на основание глава осма на Регламент 575/2013 относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и инвестиционните посредници и за изменение на регламент (ЕС) № 648/2012;

- съобразен е с указанията на БНБ за оценка на рисковете по Стълб 2 и включва данни за калкулираните рискове по Стълб 1;

- включва детайлна информация за рисковете съпътстващи дейността на Банката, политиките и подходите прилагани при управлението им, вътрешните контролни процедури за редуциране на присъщите рискове, класифицирането и оценката на видовете експозиции; калкулирането на капитал за отделните рискове, определянето на достатъчността на капитала, прогнозни данни за развитието на значими за дейността рискове и обезпечаването им с вътрешен капитал;

- цели изграждане и прилагане на надеждна система за управление на рисковете, адекватно капиталово планиране и поддържане на съответстващ обем вътрешен капитал на рисковия профил във всеки един момент от развитието на институцията, като са отчетени, прогнозирани или анализирани всички основни вероятни и негативни хипотези по отделни видове дейности.

1. Основни рискове, идентифицирани в банковата дейност:

Според вида дейности, които оказват влияние рискови фактори, провежданата от банката политика в областта за управление на риска обхваща следните основни видове риск:

Бизнес риск, включващ кредитен риск, пазарен риск, лихвен риск, ликвиден риск, операционен риск, стратегически риск, репутационен риск и други.

Кредитен риск – текущият или потенциален риск за приходите и капитала, възникващ от невъзможността на длъжника да изпълни изискванията по който и да е сключен договор с банката или невъзможността да действа в съответствие с договорните условия.

Концентрационен риск: като част от кредитния риск, концентрационният риск включва големи експозиции към свързани лица и големи експозиции към групи от контрагенти със сходни характеристики, чиято вероятност за неизпълнение зависи от общи фактори като: сектор, икономика, географско разположение, вид финансови инструменти.

Остатъчен риск: подкатегория на кредитния риск – рискът, възникващ когато признати техники за измерване и редуциране на риска, използвани от банката, се окажат по-малко ефективни от очакваното.

Сетълмент риск: риск от неполучаване на парични средства или закупени активи от контрагент при сделка, когато банката е доставила съответния актив или е предоставила договорените парични средства. Като категория кредит е граничен между кредитния и ликвидния риск.

Пазарен риск – текущият или потенциален риск банката да понесе загуби или намаление на капитала под въздействието на неблагоприятни промени в лихвените равнища, валутни курсове, в цените на облигации, акции или стоки в търговския портфейл. Този вид риск може да възникне при операции, свързани с поддържането на пазара, търгуване или заемане на позиция в облигации, акции, валута, стока или деривати. Този риск включва риск от изменение на валутните курсове, дефиниран като текущото или потенциалното ниво на риск за приходите и капитала, възникващо от неблагоприятни изменения на валутни курсове.

Лихвен риск – текущият или потенциален на риск за приходите и капитала, възникващ от неблагоприятни промени в лихвените нива. Този вид риск се разглежда като част от оценката на пазарния риск за търговския портфейл и като самостоятелно оценяван вид риск за банковия портфейл.

Ликвиден риск – текущият или потенциален риск за приходите и капитала, възникващ от невъзможността на банката да посрещне своите задължения на техния падеж

Операционен риск – риск от загуба, произтичащ от неадекватни или недобре функциониращи вътрешни процеси, хора и системи, или от външни събития, както и рискът за печалбата и капитала, произтичащ от нарушения или неспазване на законите, наредбите, правилата или етичните норми. Този риск включва ИТ риска, правния риск и риск от неспазване на правилата.

ИТ риск: подкатегория на операционния риск - текущият или потенциален риск за приходите и капитала, възникващ от неадекватни информационни технологии и процеси, в смисъл на цялостност и последователност на информационните потоци и възможността за тяхното управление и контрол, или възникващо от неадекватна ИТ стратегия и политика или от неадекватна употреба на тези технологии в институцията.

Правен риск и риск от неспазване на правилата: подкатегория на операционния риск - текущият или потенциален риск за приходите и капитала, възникващ от нарушение или неспазване на закони, правила, указания, споразумения, препоръчани практики и етични стандарти. Според начините за измерване се разграничават и оценяват очаквани и неочаквани рискове.

- Очакваните (специфичните) рискове се отнасят за отделни експозиции и подлежат на измерване, като се покриват чрез включване в цената на съответните инструменти и чрез заделяне на провизии като присъщ разход за дейността.
- Неочакваните рискове са вероятностни, отнасят се до голяма група или всички експозиции на банката и са свързани с естествената вариация на пазарните

инструменти (цени, курсове, лихвени проценти и др.). За покриването на тези рискове банката формира капиталови изисквания по всеки вид риск.

2. Структура и организация на функциите по управление на риска.

„Инвестбанк“ АД има изградена структура за управление на риска, която е независима от оперативните звена и която има необходимите правомощия, статут, ресурси и адекватен достъп до надзорния съвет.

Структурата за управление на риска обхваща системите, процесите, организационните звена и лицата, чиято основна цел е осъществяването на независима от оперативните звена функция по идентифициране, наблюдение и управление на поемания от Банката риск. При управлението на риска в Банката се осигурява идентифицирането, измерването и докладването на всички съществени рискове. Отговорните лица, осъществяващи функции по управление на риска в Банката, участват при изработването на стратегията за управление на риска, при вземането на всички решения, свързани с управлението на съществени рискове, като представят и пълен обзор на рисковете, на които е изложена или може да бъде изложена Банката.

Основните звена, пряко отговорни за управление на рисковете в Банката са:

Надзорен съвет на „Инвестбанк“ АД - одобрява и извършва периодичен преглед на приетите стратегии и политики за поемане, управление, наблюдение и редуциране на рисковете, на които Банката е изложена или може да бъде изложена, включително рисковете, породени от макроикономическата среда, според съответната фаза на икономическия цикъл. Към НС са структурирани Одитен комитет и Комитет по риска.

Комитет по риска - съветва Надзорния съвет и Управителния съвет във връзка с цялостната текуща и бъдеща стратегия по отношение на риска и склонността на Банката към поемане на риск и подпомага контрола върху изпълнението ѝ от висшия ръководен персонал. Извършва текущ контрол на капиталовата адекватност на Банката и при необходимост предлага решения за реструктуриране и диверсифициране портфейлите на Банката.

Одитен комитет - специализиран наблюдаващ орган, който съблюдава за обективността в процеса на финансовото отчитане, ефективността на системите за вътрешен контрол, включително практиките, свързани с вътрешния одит и управлението на риска, както и ефективността на независимия финансов одит и процедурите, създадени от управляващите Банката за защита интересите на акционерите.

Управителният съвет на „Инвестбанк“ АД утвърждава:

- правила за управление на риска и контролира тяхното прилагане в съответствие с изискванията на банковата нормативна уредба, спецификата в дейността и изискванията за добро корпоративно управление;

- политика за поемане на риск – консервативна, умерено консервативна, умерено рискована или рискована, която съдържа:

- нивото на риск, което Банката е готова да поеме;
- насоките за развитие на системата за управление на риска;
- използваната система от лимити с конкретно ангажирани структури за контрол;
- конкретни стойности на лимитите;

Политиката за поемане на риск намира отражение при дефиниране на целите и е база за изготвяне на годишните финансови планове.

За подпомагане работата на Управителния съвет са изградени помощни колективни органи:

Кредитен съвет

- спазване на утвърдената от Управителния съвет кредитна политика и кредитна стратегия на Банката;
- разрешаване и предоговаряне на кредитни сделки;
- вземане на решения за подобряване организацията на кредитния процес;
- предприемане на действия за подобряване качеството на кредитния портфейл.

Съвет по управление на риска

- извършва постоянен анализ на капиталовата позиция на Банката, капиталовата адекватност и размера на капиталовите изисквания за покритие на различните видове риск и капиталови буфери;
- предлага решения свързани с управление качеството на рисковите експозиции;
- предлага мерки за отстраняване на констатирани отклонения и нарушения на утвърдените лимити, а така също актуализация на действащи и допълнителни лимити;
- предлага решения при наличие на риск от влошаване на кредитната експозиция на Банката, като анализира структурата на кредитния портфейл - размер, валутна, матуритетна продуктова структура, формирани провизии, наличие на концентрация, географско и отраслово разпределение;
- извършва текущ контрол на капиталовата адекватност на Банката и при необходимост предлага решения за реструктуриране и диверсифициране на портфейлите;
- възлага изготвянето и приема Риск стратегията, Кредитната политика на Банката, както и отчет за структурата, качеството на активите, размера и риска на задбалансовите позиции;
- извършва периодичен преглед на рисковите експозиции и размера на формираните провизии;
- взема решения за окончателно регистриране на настъпили оперативни събития, извършва оценка на евентуално възникналите загуби, анализира регистрираните в счетоводните регистри данни;

Комитет за управление на активите и пасивите

- извършва постоянен анализ на ликвидната позиция на Банката с цел навременно идентифициране на евентуална ликвидна криза, оптимизиране структурата на активите и пасивите, както и изготвяне на планове и мерки за преодоляване на евентуални кризисни тенденции с цел гарантиране платежоспособността на Банката при разумно балансиране на риск и доходност;

- управлява различните видове риск - ликвиден, лихвен, валутен, ценови, а така също управлява инвестициите в зависимост от ликвидното състояние на Банката;

- предприема мерки за отстраняване и преустановяване на констатирани отклонения и нарушения на утвърдените лимити;

- задава допълнителни коефициенти за наблюдение и управление на ликвидността;

- одобрява ценовите параметри по депозитните и кредитни продукти на Банката въз основа на информация за текущите пазарни условия;

- анализира динамиката и структурата на привлечените средства по видове, срокове и валута вкл. сравнение със заложените параметри в бизнес плана за текущата година;

Комисия за разглеждане на оспорени плащания с банкови карти

Подпомага дейността на УС във връзка с:

- постъпили жалби за оспорване на плащания, извършени с банкови карти.

- подобряване организацията в Банката във връзка с издаването и обслужването с банкови карти.

Комисия по сигнали, жалби и запитвания от клиенти:

- разглежда, анализира и взема решения, относно постъпили в Банката сигнали от клиенти;

Комитет по информационна сигурност:

- изпълнява планираща и координационна функция по отношение на дейностите, свързани със сигурността на информационните системи в Банката, одобрява процедурите по прилагане на правилата за информационната сигурност и ги предлага за одобрение от Управителния съвет на Банката;

- отговаря за изготвянето на "План за непрекъсваемост на бизнес процесите" в Банката, отговаря за избора на методика за тест на плана за непрекъсваемост, отговаря за цялостната организация и провеждането на тестове, извършва анализи по възможностите за извършване на застраховки, с цел възвръщане на загубите при рискове, които не могат да бъдат контролирани изцяло.

През 2016г. структурни и организационни промени, бяха реализирани в процеса по идентифициране, измерване, наблюдение и контрол на кредитния риск и кредитния процес с цел подобряване на кредитната дейност на Банката чрез осигуряване на ефективна и работеща организационна структура за активно управление на качеството на кредитния

портфейл и създаване на ясни правила за правомощия, в които е дефинирано, че Бизнес и Риск звената са съвместно отговорни за кредитната дейност на Банката.

Дейностите по управлението, контрола и наблюдението на различните видове риск се дефинират с отделни правила, които се приемат от УС на Банката, а политиките от НС на Банката. В правилата се конкретизират процедурите по процеса на управление на риска и включват: идентифициране (установяване) на риска, измерване на риска, наблюдение и контрол на риска и докладване на риска.

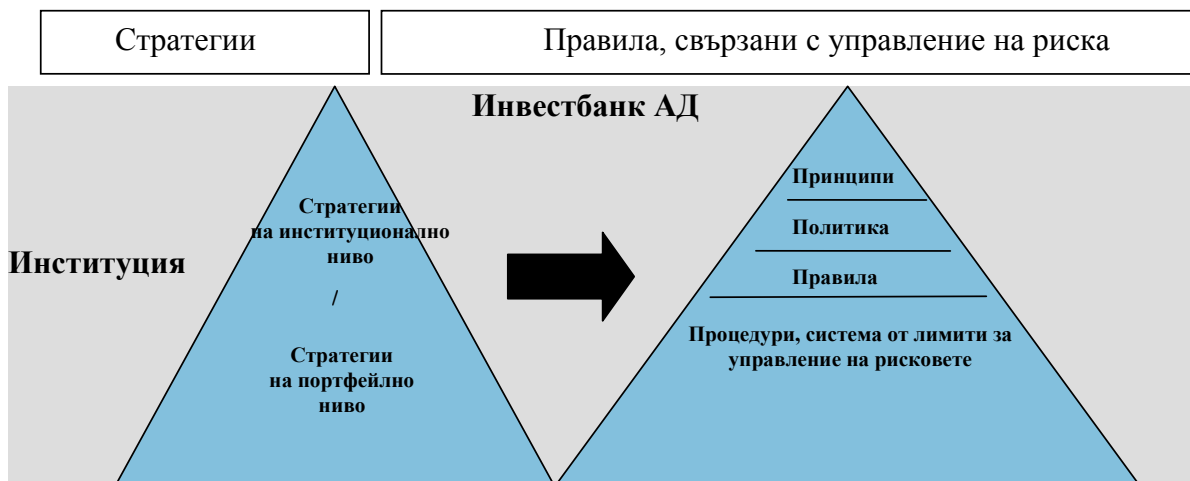
Специализираната Служба Вътрешен Одит (ССВО)

ССВО е под прякото ръководство на Надзорния съвет. Вътрешният одит подпомага дейността на Банката с цел постигане на съответствие със законовите разпоредби, контролира спазването на вътрешните правила и процедури на Банката и прави преглед на дейностите на Банката от гледна точка осигуряване на изискванията за сигурност, прозрачност и практичност чрез извършване на пълни и целеви проверки. Целта е да се защитят активите на клиентите на Банката и интересите на собствениците.

Съгласно утвърдените вътрешни правила и процедури за организация на различните видове дейности, дефинираните в тях отговорности, правомощия, контролни и обезпечителни механизми, лимити, политиката за поемане на риск, се определя като клоняща към умерено консервативна. Ограничителните прагове се преразглеждат редовно, решение за разрешаване на кредитна сделка се взима в зависимост от оценката на риска и видовете продукти, при силно лимитирани условия за максимален размер и обезпечения.

Преобладаваща част от поемането на кредитен риск става на база централизиран подход. По отношение на сделки на междубанков пазар и ценни книжа, процедурите са детайлно разписани, като включват максимален обем, лимит по дължности, система за докладване и одобрение на политика от КУАП и УС. В дейността си Банката е приела, че ще поема така наречените “контролирани рискове” извършвани при обичайната дейност, които могат да бъдат управлявани чрез определяне на критични нива, лимити по видове операции, чрез системи и процедури за измерване и контрол.

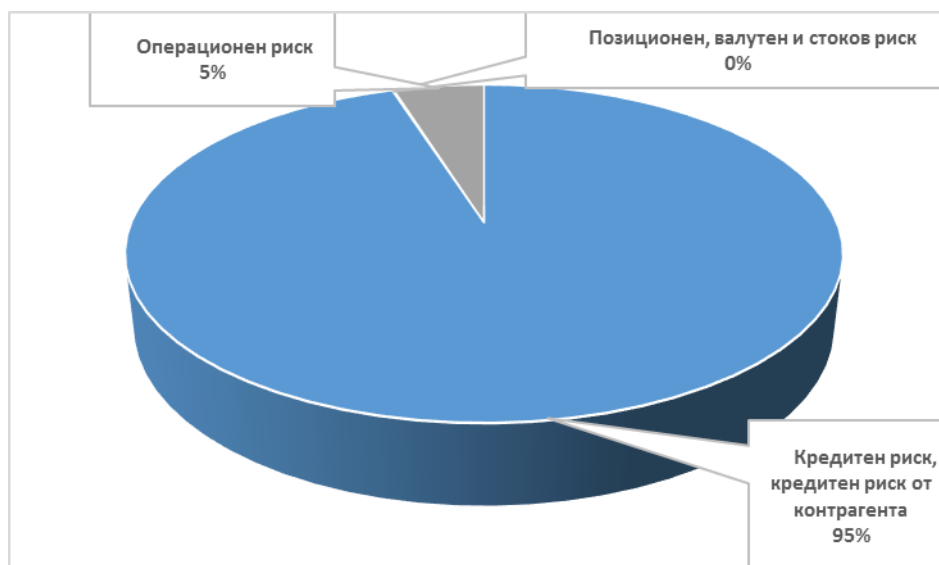
Банката не би поела рискове, които не може да идентифицира количествено и качествено (такива, които не са включени в нейната рискова матрица), като на дадения етап няма строго определени продукти и сегменти, които да бъдат ограничени през 2017г. В Стратегията, в Системата за наблюдение на кредитния риск и разработената Кредитна политика са определени насоките.

Структура и елементи на капиталовата база

Рисковият профил на Инвестбанк АД към 31.12.2016г. съответства на приетата от ръководството умерено-консервативна политика при поемането на риск. Най-голям относителен дял в рисковата матрица към отчетната дата има кредитния риск.

Рисков профил според относителния дял на капиталовото покритие

Банката извършва редовно вътрешен анализ на размера, вида и разпределението на необходимия капитал за покриване на всички рискове, съпътстващи дейността ѝ. Комплексният анализ включва система от правила и процедури за наблюдение, оценка и управление на кредитния, включително риск от концентрация, ликвидния, лихвения, ценовия, валутния и операционния риск. Приети са и се съблюдава изпълнението на различни лимити с цел ограничаване на рисковете, на които е изложена Банката, като акцентът е поставен на основните, определящи профила на институцията.

Достатъчността на капитала в контекста на платежоспособността и стабилния растеж е ключов момент в дейността на Банката. За осигуряване на адекватни нива на капитала и капиталови съотношения има приети Бизнес параметри за развитие до 2018 год., като в годишния бюджет за 2017 год. се акцентира към поддържане на оптимални ликвидни и капиталови съотношения и прилагане на строго прецизирана кредитна политика. Ограничаването на кредитния риск ще бъде постигнато чрез активно управление на рисковите експозиции, преразглеждане на вътрешните лимити, индивидуалната оценка на всеки проект и намаляване на единичните обеми към свързани експозиции. Банката има утвърден „План за действия при неблагоприятни обстоятелства“, където са залегнали процедурите за действия при извънредни, неблагоприятни обстоятелства и в условия на стрес с цел ограничаване на тяхното влияние. В Стратегията на Банката са отразени плановете за капитал – източници, обем и дивидентната политика. Определен е рисковият апетит на Инвестбанк АД като умерено консервативен и с акцент върху подобряване качеството на кредитния портфейл, а не върху нарастване на обема му. При разработване на стратегията, наред с набелязаните основни финансови цели е определено нивото на коефициента за капиталова адекватност, което Банката ще се стреми да поддържа през съответните години. Ръководството се стреми да повишава ефективността на управлението на пасивите, което съчетано с оптимизиране структурата и качеството на активите, ще позволи реализация на стратегията за ефективно управление.

Към 31.12.2016 общият капиталов ресурс на Банката се определя на 232,425 млн. лв. без отбивите на база регулаторни корекции, а след тях на 226,165 млн. лв. Собственият капитал е формиран от:

- акционерен (наличен)	121,667 млн. лв.
- резерви	60,984 млн. лв.
- хибридни инструменти без стимули за обратно изкупуване	39,210 млн. лв.
- подчинен срочен дълг	10,564 млн. лв.
- Намаление на капитала	- 6,260 млн. лв.

През последните години превес в капиталовия ресурс има акционерния или базовия собствен капитал и капитала от първи ред. “Инвестбанк” АД изчислява общата капиталова адекватност като процентно съотношение между собствения капитал и рисково-претеглените си активи. Рисково-претеглените активи представляват сумата от рисково-претеглените активи за кредитен, позиционен, валутен и стоков риск и операционен риск.

В съответствие с изискванията на банковото законодателство в България и инструкциите на БНБ, Инвестбанк АД спазва определени ограничения, свързани със следните съотношения:

Обща капиталова адекватност

Инвестбанк АД изчислява общата капиталова адекватност като процентно съотношение между собствения капитал и рисково-претеглените си активи. От началото на 2014г. е в сила Регламент №575/2013 за капиталовите изисквания. С влизането в сила на регламента, бяха променени и съществена част от Наредбите на БНБ. В съответствие с чл.92 на Регламент 575/2013 минимално изискуемата съотношения на капиталова адекватност са:

- съотношение на базовия собствен капитал /БСК/ - 4,5 %;
- съотношение на БСК от първи ред - 6 %;
- съотношение на обща капиталова адекватност - 8 %.

Базовият собствен капитал /БСК/ се формира от основния акционерен капитал, Фонд Резервен и другите резерви до определен размер. БСК от първи ред включва БСК и емитирания от Банката инструменти, отговарящи на изискванията за включване в БСК от първи ред. Капиталовата база е БСК от първи ред, към който се добавя други инструменти на собствения капитал като подчинен срочен дълг /капитал от втори ред/. Капиталовата база се намалява с размера на нематериалните дълготрайни активи и нереализираната загуба от финансовите инструменти на разположение за продажба в съответствие с регламентираните изисквания в преходните и заключителни разпоредби на Наредба №7 на БНБ за организацията и управлението на рисковете в банките.

С Наредба № 8 за капиталовите буфери на банките се въвеждат видовете капиталови буфери и условията и редът за тяхното формиране и актуализиране. Капиталовите буфери са:

- предпазен капиталов буфер;
- специфичен за всяка банка антицикличен капиталов буфер;
- буфер за глобална системно значима институция („ГСЗИ“);
- буфер за друга системно значима институция („ДСЗИ“);
- буфер за системен риск.

От посочените капиталови буфери, Банката заделя капитал за предпазен капиталов буфер /

2,5%/ и буфер за системен риск /3%/ спрямо общия размер на рисково претеглените активи за кредитен, пазарен и операционен риск.

Необходим капитал за покритие на нормативно изискуемите капиталови буфери:

Капиталово покритие на рисковата експозиция на Банката в хил. лв.		Обща капиталова адекватност	Капиталови буфери			Общо капиталово покритие
		Капиталово покритие - 8%	Предпазен капиталов буфер - 2.5%	Буфер за системен риск - 3.0%	Антицикличен буфер - 0.0%	
Общ размер на рисково претеглените експозиции, в т.ч.:	1 181 505	94 520	29 538	26 479	150 537	
Кредитен риск, кредитен риск от контрагента	1 126 267	90 101	28 157	24 822	143 080	
Позиционен, валутен и стоков риск	1 175	94	29	35	159	
Операционен риск	54 063	4 325	1 352	1 622	7 299	

В таблицата по-долу са представени към 31.12.2016 за Излишък(+)/Недостиг(-) на Собствен капитал след покритие на РПЕ и приспадане на задължителните капиталови буфери по Наредба №8 на БНБ.

Излишък(+)/Недостиг(-) към 31.12.2016 г. в хил. лв.	Капитал	След приспадане на капиталови буфери
Излишък(+)/Недостиг(-) на БСК	127 395	71 378
Излишък(+)/Недостиг(-) на БСК от първи ред	144 711	88 694
Излишък(+)/Недостиг(-) на КБ /Собствен капитал/	131 645	75 628

Показателите за капиталова адекватност на база отчетените данни сочат, че капитала е достатъчен да абсорбира рисковете в усложнена среда.

Отчетените стойности за размера на капитала и капиталова адекватност към 31.12.2016:

ПОКАЗАТЕЛИ_31.12.2016	хил. лв.
БАЗОВ КАПИТАЛ ОТ ПЪРВИ РЕД (СЕТ 1)	180 563
КАПИТАЛ ОТ ПЪРВИ РЕД СЛЕД РЕГУЛАТОРНИ КОРЕКЦИИ (Т1)	215 601
СОБСТВЕН КАПИТАЛ (КАПИТАЛОВА БАЗА)	226 165

Независимо от прилаганите сериозни оценъчни и контролни механизми, прецизен избор на сегменти и кредитиращи схеми, икономическите условия в страната негативно повлияха и продължават да оказват сериозно въздействие върху кредитоспособността на клиентите. Обективно, портфейлът ценни книжа е носител на лихвен и ценови риск, но Банката го определя като приемлив и основната предпоставка за това е, че 95,03% от книжата са държавно гарантирани (български и европейски държави с висок кредитен рейтинг), т.е. минимизиран е рискът на емитента и промяната в цената им в значителна степен ще бъде покрита от гарантирания лихвен доход. По отношение на останалите книжа в портфейла, считаме че ценовата флукуация в негативен аспект е напълно акумулирана и отразена във финансовите отчети.

Изпълнение на лимитите по Политиката за инвестиции в ценни книжа

Според емитента и вида

	Лимит	Изпълнение
ДЦК -местни и чужди спрямо общ портфейл	мин.70%	95.03%
Общински спрямо общ портфейл	30%	0.00%
Корпоративни облигации спрямо общ портфейл	25%	2.07%
Акции спрямо общ портфейл	25%	2.89%

Според вида на портфейла

	Лимит	Изпълнение
ЦК държани до падеж спрямо общ портфейл	50%	23.34%
ЦК на разположение за продажба спрямо общ портфейл	90%	75.26%
ЦК за търговия спрямо общ портфейл	15%	1.39%

Основното проявление на риска от концентрация е в кредитния портфейл на Банката. Изложеността към риск от концентрация е значително минимизирана през последните години, до известна степен контролируема и добре прогнозируема на база постигната диверсификация на портфейлите, избор на лимити и стриктното им съблюдаване. Що се отнася до лихвения риск в общия банков портфейл, оценката направена в съответния раздел показва умерена и контролируема изложеност, която е обусловена от прилаганата до момента взаимнообвързана лихвена политика по активни и пасивни операции, извършвани промени, съобразени напълно с поставените цели за рентабилност, съответно капитал и като цяло провеждана стабилна, последователна и качествена политика спрямо клиентите на институцията. По отношение на валутния риск (възможността Банката да претърпи загуби или да пропусне печалби вследствие на неблагоприятни промени на валутните курсове), Банката счита че същия е несъществен, поради поддържане във всеки един момент на открита банкова валутна позиция съществено под регулативно определения праг от 2% от капиталовата база. Към 31.12.2016 Банката отчита открита валутна позиция в размер на 0.14 млн. лв. или 0.06% от капиталовата база, формирана предимно от къси позиции в щатски долари. Що се отнася до ликвидния риск, въпреки че до момента Банката е прилагала високо ефективна политика по отношение управлението на ликвидната позиция и затруднения от такъв характер не са регистрирани, пазарните условия биха могли да обусловят стесняване на ликвидните параметри за всички пазарни участници. Предвид изложеното считаме, че и през 2017г. влиянието на икономическата и политическа обстановка ще има решаващо значение по отношение на видовете риск, на които са изложени финансовите институции и едно сериозно сътресение на пазара може да доведе до проявление на такива рискове, които не са определящи за профила на институцията към даден момент.

Политиката на Инвестбанк АД при оценката и класификацията на кредитните експозиции е съобразена с изискванията на МСФО и БНБ и се основава на цялостен анализ на финансовото състояние на кредитополучателя, източниците за изплащане на задължението и редовността на обслужване на дълга. Ако Банката има повече от една експозиция към лица, които могат да се разглеждат като носители на общ риск, тези експозиции се класифицират в групата на лицето с най-висока степен на риск. Банката формира провизии за общ кредитен риск за обслужвани експозиции (без съществена забава) и групирани на портфейлна основа, за покриване на съществуващи загуби и рискове, които не могат да бъдат конкретно определени за всяка експозиция поотделно. Органът за определяне на размера провизии за загуби от обезценка е Съвет по управление на риска.

Капиталовият план на Банката е разработен в съответствие с набеязаните цели за развитие и постигането на определени количествени и качествени показатели. При създаването му са отчетени и резултатите от провежданите периодични стрес тестове,

очакванията за промяна в икономическата среда и резултата от Прегледа на качеството на активите (AQR), който се проведе през 2016г.

Акцентът е поставен върху:

- качествената първоначална оценка на бизнес начинанията и съответно правилното дефиниране и идентифициране на рисковете в дейността;
- прилагане на ефективни контролни процедури по спазване на регулативната рамка и вътрешни лимити, целящи поддържане на риска в приетите от Банката приемливи граници;
- навременно оценяване на всички съществени рискове с калкулиране на ефекта от тях върху капиталова адекватност;
- разработване на прогнозни варианти (тримесечен хоризонт) при отчитане на очаквано изменение в активните операции и влиянието им върху капиталовата позиция;
- провеждане на стрес тестове за оценка на неблагоприятни, но вероятни събития върху различните бизнес направления.

Експозиция към кредитен риск от контрагента

Кредитният риск от контрагента възниква при сделки с дериватни инструменти, репосделки, сделки по предоставяне/получаване в заем на ценни книжа или стоки, транзакции с удължен сетълмент и представлява риска контрагентът по определена сделка да изпадне в неизпълнение преди окончателния сетълмент на паричните потоци по сделката. Всяка банка-контрагент получава рисковата рейтингова категория в съответствие с официалния ѝ рейтинг или с присъдения ѝ вътрешен такъв.

Кредитната политика, определя ръководните принципи за организация, управление и мониторинг на кредитните рискове. Целта е да се осигури адекватна възвръщаемост след провизии в кредитния портфейл, при съобразяване със съответните стандарти на кредитната дейност, поддържане на кредитните рискове в устойчиви граници и свеждане до най-ниско възможно ниво на просрочията на портфейлна и индивидуална основа. За постигане на тази цел, качеството на кредитите има приоритет пред разширяването на кредитната дейност.

С цел установяване на рисковите експозиции, при които се наблюдава нарастване на риска се оценяват и класифицират критерии, определящи степента на кредитен риск, включващи:

- Наличие на просрочия – стойност и срок на забава;
- Оценка на финансовото състояние на длъжника;
- Качествен анализ на клиента, който отчита всички обстоятелства (външни и вътрешни), които биха могли да затруднят погасяването на задълженията;
- Източници на изплащане на задълженията на клиента;

- Вид и ликвидност на предоставеното обезпечение;
- Ранни индикатори за предупреждение;
- Целево изразходване на средствата от кредита.

Инвестбанк АД има разработена система от лимити (лимитна рамка), която се изготвя, анализира и докладва на Управителния съвет всеки месец с оглед ограничаване на поемания риск.

Експозиция към кредитен риск и риск от разсейване

Кредитният риск представлява риск, който Банката може да понесе при загуби от неизпълнение на договорни задължения от страна на контрагента. Кредитният риск може да бъде обусловен от невъзможност (или нежелание на клиента) да изплати задължението си към Банката; от вида на обезпечението - при промяната на стойността му, спад на търсене и предлагане; риск от концентрация произтичащ от формирани рискови индикатори и др. Дейностите по идентифициране, наблюдение, управление на кредитния риск и ограничаване на негативното му проявление са регламентирани в приетите вътрешни нормативни документи. В тях подробно са разгледани сделките - носители на кредитен риск, правомощията на ангажираните с кредитна дейност подразделения и служители, правомощията за разрешаване, процедурите и дейностите за предварителен, текущ и последващ контрол, вида и количеството на приеманите обезпечения, необходимите застраховки. Кредитната дейност и смекчаването на риска е подсигурано от цялостна система от правила и процедури, обхващащи кредитния процес от оценка на клиента, докладване, разрешаване, предварителен и последващ контрол и мониторинг. През 2016г. се разгледаха и актуализираха Правилата за риск от концентрация, Политиката за провизиране, Политиката за обезпеченията, Политиката оценка на рискови експозиции и Лимитна рамка.

Рисковите експозиции на Банката се класифицират в четири класификационни групи:

- **Редовни** - експозиции, които се обслужват и за които данните за финансовото състояние на длъжника не дават основание за съмнение, че той ще изплати изцяло задълженията си.
- **Под наблюдение** - експозиции, при които са налице несъществени нарушения в тяхното обслужване или съществува възможност за влошаване във финансовото състояние на длъжника, което може да постави под съмнение пълното изплащане на задължението.
- **Необслужвани** - рискови експозиции, при които са налице значими нарушения в тяхното обслужване или има данни, че финансовото състояние на длъжника не е стабилно, текущите и очакваните му постъпления не са достатъчни за цялостно изплащане на неговите задължения към банката и към другите му кредитори, както и

когато има установени слабости с ясно изразена възможност банката да понесе загуба.

- **Загуба** - рискови експозиции, при които са налице съществени нарушения в тяхното обслужване или в резултат на значително влошаване на финансовото състояние на длъжника, задълженията му се приемат за несъбираеми независимо, че имат частична възстановителна стойност, която може да се реализира в бъдеще.

Класификация на рисковите експозиции към 31.12.2015

Група	Амортизирана стойност	Балансова провизия	Балансова стойност	Отн. дял по амортиз. ст-ст	Отн. дял по баланс. ст-ст	% на балансово провизиране
Редовни	719 937 046	0	719 937 046	72,74%	73,79%	0,00%
Под наблюдение	36 347 644	216 319	36 131 326	3,67%	3,70%	0,60%
Необслужвани	30 720 180	408 079	30 312 100	3,10%	3,11%	1,33%
Загуба	202 721 619	13 444 859	189 276 760	20,48%	19,40%	6,63%
Обща сума	989 726 489	14 069 257	975 657 232	100,00%	100,00%	1,42%

Класификация на рисковите експозиции към 31.12.2016

Група	Амортизирана стойност	Балансова провизия	Балансова стойност	Отн. дял по амортиз. ст-ст	Отн. дял по баланс. ст-ст	% на балансово провизиране
Редовни	610 686 466	1 225 850	609 460 616	69,55%	71,98%	0,20%
Под наблюдение	20 465 072	65 886	20 399 186	2,33%	2,41%	0,32%
Необслужвани	52 228 568	2 838 019	49 390 549	5,95%	5,83%	5,43%
Загуба	194 614 529	27 177 901	167 436 628	22,17%	19,78%	13,96%
Обща сума	877 994 635	31 307 656	846 686 979	100,00%	100,00%	3,57%

Изменение 31.12.2015г.- 31.12.2016г.

Група	Амортизирана стойност	Балансова провизия	Балансова стойност	Отн. дял по амортиз. ст-ст	Отн. дял по баланс. ст-ст	% на балансово провизиране
Редовни	-109 250 580	1 225 850	-110 476 430	-3,19%	-1,81%	0,20%
Под наблюдение	-15 882 572	-150 433	-15 732 140	-1,34%	-1,29%	-0,27%
Необслужвани	21 508 388	2 429 940	19 078 449	2,84%	2,73%	4,11%
Загуба	-8 107 090	13 733 042	-21 840 132	1,68%	0,38%	7,33%
Обща сума	-111 731 854	17 238 399	-128 970 253	0,00%	0,00%	2,14%

Всички рискови експозиции класифицирани в категории „необслужвани“ или „загуба“ се оценяват индивидуално по отношение на тяхната събираемост. По този начин се изчислява разликата между възстановимата сума по кредита и договорената сума за изплащането му, всяка от които редуцирана. Въз основа на това се определят съответните индивидуални провизии. За рискови експозиции класифицирани в категории „редовни“ или „под наблюдение“ се начисляват колективни провизии на портфейлен принцип от септември 2016г.

Рискът от концентрация на общ фирмен портфейл е изследван в следните направления:

Риск от концентрация по отрасли

Отрасъл	% относителен дял	% на провизиране
Добив на енергийни суровини	2,15%	0,04%
Други дейности, обслужващи обществото и личността	1,06%	0,08%
Държавно управление и отбрана; задължително обществено осигуряване	0,71%	0,00%
Образование	0,04%	0,00%
Преработваща промишленост	8,40%	0,50%
Селско стопанство	3,91%	1,44%
Снабдяване с електрическа и топлинна енергия, газообразни горива и вода	4,10%	3,93%
Строителство	20,21%	5,50%
Транспорт, складиране и съобщения	5,77%	1,60%
Търговия, ремонт и техническо обслужване	32,19%	1,34%
Финансово посредничество	3,54%	8,89%
Хотели и ресторанти	4,87%	0,07%
Хуманно здравеопазване и социални дейности	0,16%	0,16%
Операции с недвижими имоти, консултантски и други бизнес услуги	12,90%	5,50%
Обща сума	100,00%	2,92%

Рискът от концентрация не е съществено изявен. Основание за това дава и индивидуалният преглед на експозициите в подпортфейлите, установеният среден размер в отделните извадки, степен на разпознаваемост на клиента, перспектива пред отрасъла или кредитирано мероприятие, обвързано с оценка за промяна в търсенето, отчетени просрочия. За ограничаване на риска от едновременно влошаване на кредити на фирми, ситуирани в един отрасъл и диверсификация на риска, са въведени отраслови лимити. Отрасли „Търговия, ремонт и техническо обслужване“, „Строителство“, „Финансово посредничество“ и „Снабдяване с ел. и топлинна енергия“ са идентифицирани като носители на по-висок риск. За влошените експозиции са заделени необходимия размер балансови провизии. За останалите експозиции, преобладаващо е редовното издължаване и без идентифицирани потенциални проблеми, Банката не очаква съществени негативи в бъдеще.

Риск на разпределението по размер – риск на единичния съществен размер

Експозициите са разпределени по остатъчен дълг. Разпределението по избрани диапазони показва добра диверсификация по отношение на концентрацията по размер:

Остатъчен размер	Амортизирана с-ст	% относителен дял	Брой
До 500 хил. лв.	206 456 329	20,86%	7208
До 2млн.лв	152 477 736	15,41%	154
До 10 млн. лв.	279 627 426	28,25%	71
Над 10 млн. лв.	351 165 727	35,48%	21
Общо	989 727 219	100,00%	7454

Географско разпределение на експозициите

Инвестбанк АД няма подразделения извън България и дейността и е концентрирана изцяло на местния пазар. Към 31.12.2016г. най-съществената част от експозицията на Банката се формират от експозиции към резиденти на България – 75%, страни от еврозоната – 19,3% и други страни 5,7%, над половината от които към Великобритания и САЩ.

Информация за признати АВКО и АЕЗ при прилагане на стандартизиран подход за кредитен риск

Инвестбанк АД използва оценките на рейтинговите агенции Standard & Poor's, Moody's и Fitch Ratings. Ако са налице кредитни оценки, присъдени от две признати АВКО и те изискват различни рискови тегла, банката прилага по-консервативното от тях.

При прилагане разпоредбите на при вътрешно-рейтинговия подход - информация за експозициите, разпределени по категории и рискови тегла

На този етап Банката не използва вътрешно-рейтинговия подход за претегляне на кредитния риск.

Капиталови изисквания за позиционен риск и сетълмент риск за инструментите в търговския портфейл, а също и за валутния и стоковия риск за цялостна дейност

Банката изчислява капиталовите изисквания за пазарен риск на инструментите в търговския си портфейл, като за целта прилага стандартизирания подход, който включва изчисляване на капиталовите изисквания за позиционен, валутен и стоков риск. Позиционният риск е рискът от промяна в цените на дългови и капиталови инструменти в търговския портфейл и включва два компонента – специфичен позиционен и общ позиционен риск. Специфичният позиционен риск е риск от промяна в цените на инструментите, породен от емитента, а общият позиционен риск е рискът от промяна на лихвените нива. Към 31.12.2016г. търговският портфейл на Банката включва само държавно гарантирани български ценни книжа и е в размер на 7 058 хил. лв. Наред със стандартизирания подход за оценка на пазарния риск в търговския портфейл, Банката прилага и:

— дюрационен подход – чрез модифицираната дюрация оценява процентната промяна в стойността на портфейла като резултат от (малка) промяна в лихвените проценти, съответно изчислява капиталово покритие;

— метода Стойност под риск - VaR (чрез използване на специализиран софтуер). Оценката на пазарния риск на портфейла се определя с една цифра, показваща загубата в стойността, която с определена степен на вероятност няма да бъде превишена, за определен времеви хоризонт. Изчислява се на база променливостта на различните рискови параметри, отчита се корелацията между тях и на тази база се

определя промяната в портфейла спрямо текущата му пазарна стойност. Използваният модел за определяне на стойността под риск е “Монте Карло симулация”, по стандартен сценарий, времеви хоризонт от един работен ден, степен на доверителност 99 % и стандартно отклонение от 2.33.

Съгласно изложеното в началото (рисков профил и същественост на видовете риск, рисков апетит и политика) и въведените в дейността ограничителни прагове и механизми за смекчаване на риска, процедурите и правомощията при вземане на решения по сделки, цялостната политика на Банката по поемане на рискове се определя като клоняща към умерено консервативна. Такава е в частност и прилаганата по отношение на пазарните рискове, основно изявени в поддържания от Банката търговски портфейл – ценни книжа държани за максимизиране на доходността в краткосрочен план.

Качественото управление на пазарния риск се подсигурава от създадените и прилагани вътрешни правила с ясно дефинирани насоки, отговорности и контролни процедури

За ограничаването на пазарните рискове при формиране на търговски портфейл в съответните правила са определени основните изисквания при формирането му по отношение на емитент, срочност, вид на лихвата, като приоритет имат държавно гарантираните инструменти и тези с фиксирана доходност. По отношение на порисковите книжа (корпоративни) е предвидена възможност да бъдат включени в този портфейл (до 10%), но до момента Банката не е използвала този вид книжа със спекулативна цел.

По отношение на лихвения риск на ценните книжа с фиксирана доходност Банката прилага диверсифициран подход в зависимост от състоянието на лихвения пазар за съответната валута, формата на кривата на доходност на облигациите за съответната валута, очакванията за движението на основните лихвени проценти за съответната валута. В зависимост от формата на кривата на доходност, Банката увеличава или намалява относителния дял на ценните книжа с по-ниска или по-висока модифицирана дюрация с цел реализиране на печалби или избягване на загуби, което е и основния момент при дефиниране на портфейла, държан за търгуване. Банката използва 3 дюрационни зони при определяне на лимити за ограничаване на лихвения риск: от 0 до 1, от 1 до 3.6, над 3.6 г. Що се отнася до ценовата изменчивост и ограничаване на риска се прилага умерено рисков подход като инвестициите се обособяват на 2 основни групи: такива с ценова изменчивост до 10 % и ценова изменчивост над 10 %. Това е и основният риск, които Банката поема при извършване на търговски сделки – ценови, произтичащ от една страна от риска на емитента и от друга - на промяната на лихвата при книжа с висока модифицирана дюрация. Въпреки, че този риск е принципно основен, Банката счита че същия не е съществено изявен.

За ограничаване на пазарния риск в търговския портфейл са въведени и следните два вътрешни лимита по отношение на:

- специфичен риск – Разликата между дългите и късите позиции от една и съща емисия ценни книжа, класифицирана в търговски портфейл не превишава 4 % от капиталовата база за предходния месец, като се изключват безрисковите ценни книжа;

- общ риск - разлика между левовата равностойност на дългите и късите позиции на банката на дългови инструменти, класифицирани в търговски портфейл и търгувани на един пазар, като се изключват безрисковите ценни книжа съгласно Закона за кредитните институции не следва да превишава 8 % от капиталовата база за предходния месец.

По отношение на валутния риск Банката счита, че той е несъществен поради поддържаните балансирані открити валутни позиции. По правило Банката не заема открити валутни позиции с цел финансиране на инвестиции в една валута, чрез продажба на друга валута. За цялата 2016г. е характерно отчитане на валутна позиция под 2% от КБ по смисъла на Наредба 8 и значително по-ниска дилърска такава. За управление на валутния риск са дефинирани лимити за открити позиции (по банки и длъжностни лица за сключване на сделки) и приемливо равнище на дисбаланс между активните и пасивните операции, максимално допустима загуба "stop loss" при спекулативно отворена позиция, размер на еднократно открита спекулативна позиция и срок за нейното закриване.

Лихвен риск в банковия портфейл

Основният документ регламентиращ оценката, наблюдението и управлението на лихвения риск са вътрешните правила на Банката за контрол на пазарните рискове, дефиниращи използвания метод, случаите при които може да се прояви лихвения риск, системата и формата за докладване. За текущо измерване на лихвения риск Банката използва метода на GAP-анализа (анализа на несъответствието/ дисбаланса). Чрез него се идентифицира чувствителността на очакваните приходи и разходи спрямо развитието на лихвения процент, разпределяйки чувствителните към лихвата инструменти в избрани матуритетни зони. Посредством изготвяните ежемесечни отчети и анализи на постигнатите лихвени спредове, изменчивост в цените и структурата на активите и пасивите, прилаганите сценарии за промяна (на тримесечие – паралелна и непаралелна промяна на лихвените проценти), се цели създаване на достатъчна база за провеждане на ефективна лихвена политика и игнориране на възможностите за „загуба на доходност“. Подходът е усъвършенстван с разработената и прилагана методика за оценка на лихвения риск на инструментите класифицирани в банков портфейл. Методиката обхваща всички доходноосни активи и разходоосни пасиви, включително и дериватни инструменти (ако има такива) чувствителни към лихвата. Разпределени са в 15 скали (всички матуритетни зони дефинирани в Базелския документ и две въведени за вътрешни цели – до 7 дни и до 9 месеца). Основният принцип за разпределение е според вида на лихвата. Инструментите с плаваща лихва се разпределят според най-близката промяна на използвания лихвен индекс като база. Тези с фиксирана лихва се разпределят според

остатъчния матуритет, с отчитане на падежиращите главниците по периоди при кредитите. Дисбалансът се отчита по избраните времеви диапазони, по трите основни валути – лева, евро и долари и обобщено. Във всеки срок е определена средната цена. Изчислява се лихвения спред. За оценка на лихвения риск в банков портфейл се идентифицират чувствителните към лихвата инструменти – кредитите на физически лица с фиксирана лихва са определени като нечувствителни към пазарни изменения, поради невъзможността за изменение на договорения лихвен процент. По отношение на пасивите принципно като нечувствителни са определени разплащателните средства на фирми и граждани, като презумпцията тук е, че поради ниските нива по тези сметки, клиентите поддържат салда по причини различни от доходност, т.е. нарастването на лихвите на пазара не е водещия фактор, а определящо е удобството, продуктовата гама, бързината и качеството на услугите. Допусната е хипотеза за отчитане влиянието на безсрочните депозити в условията на необичайно пазарно развитие, каквото е настоящето. В такава ситуация, ако увеличените или увеличаващите се лихви по срочните депозити се запазят за период над 6 месеца, то тогава с висока вероятност може да се предположи, че и стабилните средства на виждане ще променят лихвените си проценти в сроковете от една година и на горе, макар и не с аналогична на депозитите стъпка. На следващо място Банката е изключила средствата привлечени от емитирани облигационни дългове и подчинен срочен дълг, поради налични договорни взаимоотношения без възможна клауза за промяна при изменение на пазарните нива. Основният лост, който Банката използва за управление на лихвения риск е прилагане на съпоставима лихвена политика по активи и пасиви (от гледна точка на фиксирани и плаващи лихвени проценти), така че да се осигури корелирано движение на доход и разход при обичайно развитие. На следващо място при необходимост се прибегва и до ограничаване на дългосрочните кредити, така че да се смекчи дисбаланса и лихвеното несъответствие. В допълнение по отношение на корпоративните кредити се прилага принципно следната политика: преобладаващо се използват плаващи лихви като са поставени минимални лихвени прагове, които минимизират риска от различната степен на изменението на плаващите лихвени проценти по отделните активи и пасиви. При тези с фиксирани лихвени нива – договореното значително превишава цената на ресурса за Банката.

Експозиция към операционен риск

Операционен риск е рискът от загуба, произтичащ от неадекватни или недобре функциониращи вътрешни процеси, хора и системи или от външни събития, включително правен риск. Операционни събития са тези, които могат да доведат до отрицателен резултат или допълнителни разходи и отклонение от очакваните резултати в следствие на грешки и неправилно функциониране на системи, хора, процеси. Загуба от

операционно събитие е финансовият ефект, свързан с проявление на операционни събития и подлежащ на отразяване във финансовите отчети на Банката, включително пропуснатите ползи. Загубата от операционно събитие може да настъпи в резултат на кражби, измами, неспазване на вътрешната нормативна уредба, външни разходи – свързани с участия в съдебни дела, изготвяне на експертни оценки за изясняване на операционни събития, предприети регулативни мерки срещу Банката (наложени санкции, глоби), изплатени компенсации на служители, клиенти или трети страни, загуба на право на обратен иск/регрес, в следствие на неуспешно приключили сделки, претърпени загуби или нанесени щети на материални активи и др.

Банката е определила и наблюдава основните ключови индикатори, пораждащи операционен риск:

- човешки грешки – опасност от злоупотреби, поради занижени, несъществуващи или несъвършени контролни процедури, както и от несъзнателни грешки поради непознаване на продуктите, недостатъчно обучение на персонала, сложност на прилаганите процедури, както и липса на опит, невнимание, умисъл, недостиг на персонал;

- информационни системи – използване на некоректни модели, неправилна обработка на данни, използване на грешни данни, използване на неподходящи за нови продукти системи или въвеждане на нови източници на данни, нива на достъп до системите, съхранение на данните, срив в информационните и/или комуникационните системи;

- организация на дейността – неподходящо структуриране и разпределение на задълженията, липса на подходящи процедури, нарушения в установените процеси, неспазване на указанията и провежданите политики;

- външни фактори – злоупотреби, измами от външни лица, предумишлени действия, природни бедствия и др. с външно проявление.

През последните три години брутната (първоначална) загуба от регистрираните операционни събития е почти константна (около 230 хил. лв.), докато нетната (финална) загуба е с намаляващ тренд от 37 хил. лв. през 2014г. до 9 хил. лв. за 2016г.

Инвестбанк АД изчислява капиталовите изисквания за операционен риск по метода на базисния индикатор (основен метод) чрез умножаване на средногодишния брутен доход по коефициент 0,15. Средногодишният брутен доход се формира от сумата на положителните стойности на нетния лихвен и нетния нелихвен доход, усреднени за последните три календарни години на базата на одитирани данни. Годишният брутен доход за всяка отделна година се изчислява преди да са приспаднати провизиите за обезценка и оперативните разходи. При изчисляване на годишния брутен доход не се включват реализираните доходи от продажба на ценни книжа в банковия портфейл, нерегулярни и извънредни доходи и получени обезщетения по сключени застраховки.

За вътрешни цели Банката прилага и допълнителен метод - стандартизирания подход за изчисляване на капиталовото изискване за операционен риск. Използваният метод се базира на прилагането на различни рискови тегла към доходите от осем основни групи дейности (бизнес направления). Капиталовото изискване за операционен риск при стандартизирания подход се определя като средноаритметична величина от сумата на капиталовите изисквания по отделни видове дейности за последните три години, като за целта се изчислява брутния годишен доход за всяка дейност поотделно. Принципите и критериите за разпределение на брутния годишен доход, както и съставните му елементи и приспадания са в съответствие с регулаторните изисквания. Банката прилага допълнителния метод еднократно в края на всяка отчетна година като използва одитираните годишни данни. Реализираният средногодишен брутен доход от Инвестбанк АД за 2013, 2014 и 2015г. е в размер на 28 833 хил. лв. Регулаторно заделения капитал за 2016г. е в размер на 4 325 хил. лв., прогнозно изчисленият за 2017 г. 6 641 хил. лв. На практика обаче размера на заделения е значително по-висок, тъй като след претегляне на първоначално изчисления изискуем капитал на база посочения подход, след това се калкулира допълнително 13.5% капитал /капитал + задължителни капиталови буфери/. Операционният риск се идентифицира и измерва възможно най-изчерпателно с цел набелязване на подходящи мерки за неговото избягване, редуциране, прехвърляне или съзнателно поемане на риска и определяне на приоритетите.

Управлението на операционния риск се осъществява по следния начин:

Капиталови инструменти в банковия портфейл

Вложенията на Банката в капиталови инструменти, най-общо се разделят на:

- Борсово търгуеми акции и дялове
- Капиталови участия в дружества с цел осъществяване и обезпечаване на обичайната дейност на институцията

Капиталовите инструменти в банковия портфейл са класифицирани като инструменти на разположение за продажба. Първоначално се отчитат по цена на придобиване, която включва и разходите по сделката. След първоначалното им признаване се оценяват по справедлива стойност, с изключение на онези за които няма пазарни котировки на активен пазар и чиято стойност не може да бъде оценена надеждно. Ако пазарът за даден финансов инструмент не е активен, справедливата стойност се установява, използвайки техника за оценка. Те включват използване на скорошни преки сделки между информирани, съгласни страни (ако има такива), справка с текущата справедлива стойност на други инструменти, които са сходни по същество, анализи на дисконтираните парични потоци и модели с цени на опции. Избраната техника за оценка използва максимално пазарните данни, разчита възможно най-малко на специфични за оценки, включва всички фактори, които участниците в пазара биха взели предвид при определянето на цена и е съвместима с приетите икономически методологии за ценообразуване на финансови инструменти. Данните за техниките за оценка удачно представят пазарните очаквания и измервания за факторите на риск и доходност, присъщи на финансовия инструмент. Най-добрият показател за справедливата стойност на един финансов инструмент при първоначално признаване е цената на сделката, т.е. справедливата стойност на даденото или получено възмездяване или въз основа на техники за оценка, чиито променливи включват само данни от явни пазари. Когато цената по сделката е най-добрият показател за справедливата стойност при първоначално признаване, финансовият инструмент се оценява първоначално по цена на сделката и всяка разлика между тази цена и стойността, получена първоначално от модел за оценка се признава впоследствие в печалбата или загубата в зависимост от отделните факти и обстоятелства по сделката, но не по-късно от момента, когато оценката е изцяло подкрепена от явни пазарни данни или сделката е приключена.

Справедливите стойности отразяват кредитния риск на инструмента и включват корекции за осчетоводяване на кредитния риск на Банката от и на отсрещната страна при необходимост. Оценка на справедливата стойност, получена от модели, се коригират според всички останали фактори, като ликвиден риск или несигурност на модела, до степента, в която според трето лице, участващо на пазара, би ги взело под внимание при оценяване на сделка.

Секюритизация

Банката не прилага секюритизация за отчетния период.

Политиката и практиката за възнагражденията за категориите персонал

Управителният съвет на Банката одобрява Политиката за възнаграждения след което се насочва за утвърждаване от Надзорния съвет. Политиката определя принципите и създава вътрешната регулаторна рамка за всички форми на постоянни и

променливи възнаграждения, които се прилагат при формиране на възнагражденията на членовете на Надзорния съвет, членовете на Управителния съвет и на служителите на Банката в Централно Управление и финансовите центрове.

Банката няма формирани правила за разпределение и изплащане на бонуси или формирането на такива от корпоративната печалба. Решение за установяване на правила по предходното изречение, съгласно Устава на Банката, Управителният съвет може да вземе само и единствено след предварително разрешение, дадено от Надзорния съвет. През последните три години не са прилагани бонусни схеми за стимулиране или изплащане на променливи възнаграждения на служителите. Комитетът по възнагражденията подпомага осъществяването на контрол върху прилагането на Политиката по формиране на възнагражденията. Възнагражденията на членовете на Управителния съвет се определят от Надзорния съвет, а на членовете на Надзорния съвет от общото събрание на акционерите.

Въведен е унифициран подход при уреждане на трудовите правоотношения, съгласно изискванията на трудовото законодателство, спецификата на нормативната уредба в банковия сектор и вътрешнобанковите регулации, при осигуряване на режими за защита на интересите на институцията, управление конфликтите на интереси и вътрешните изисквания на Банката за оценка на репутацията на кандидати за работа.

Разработени и внедрени в практиката по управление и развитие на човешкия капитал на Банката са основни процедури, свързани с европейските и национални регулатори и произтичащи от Указанията на БНБ за вътрешното управление на банките: Процедура за предупреждение, за подбор и задържане на ключовия персонал, за обучение и повишаване квалификацията на персонала, за управление на трудови договори със срок за изпитване и др.

Системата за атестация на персонала, която съществува в Банката е предпоставка за обективна оценка на компетенциите и качествата на служителите за изпълнение на професионалните им функции на високо ниво.

Към 31.12.2016 персоналът на Банката наброява 756 служители (31.12.2015 – 823, 31.12.2014 - 868).

Към:	2015	2016
<i>Разходи за персонал в хил. лв.</i>	15 522	14 963

Възнагражденията на Изпълнителните директори и Управителния Съвет през 2016г. са в размер на 403 хил. лева (2015 г.: 364 хил. лв.; 2014 г.:394 хил. лв.), а на Надзорния Съвет са в размер на 344 хил. лева (2015 г.: 376 хил. лв.; 2014 г.: 376 хил. лв.).